

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 490/2011-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. novembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. Ľ. S., B., zastúpeného Advokátskou kanceláriou M., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľ a advokáta JUDr. P. E., ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozhodnutím Katastrálneho úradu Žilina č. Vo-10/2008-Št(Pd) z 22. mája 2008, rozhodnutím Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky č. LPO-4238/2008/Ja zo 6. augusta 2008, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 S 131/2008 z 10. júla 2009 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8 Sžo 383/2009 z 9. decembra 2010, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. Ľ. S. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 1. júna 2011 doručená sťažnosť Ing. Ľ. S., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného Advokátskou kanceláriou M., s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľ a advokáta JUDr. P. E.,

ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozhodnutím Katastrálneho úradu Žilina (ďalej len „katastrálny úrad“) č. Vo-10/2008-Št(Pd) z 22. mája 2008, rozhodnutím Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky (ďalej len „úrad geodézie, kartografie a katastra“) č. LPO-4238/2008/Ja zo 6. augusta 2008, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 S 131/2008 z 10. júla 2009 a rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 8 Sžo 383/2009 z 9. decembra 2010.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uvádza:

„Správa katastra Tvrdošín rozhodnutím č. V 1993/06 zo dňa 06. 02. 2007 povolila vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na základe kúpnej zmluvy uzavretej dňa 18. 12. 2006 medzi Ž., poľnohospodárske družstvo T. ako predávajúcim a žalobcom (sťažovateľom) ako kupujúcim. Predmetom prevodu boli nehnuteľnosti, a to pozemok parcela C-KN č. 12234/8, zastavané plochy a nádvoría o výmere 30 m², k. ú. O. v celku a pozemok parcela C - KN č. 12234/15, zastavané plochy a nádvoría o výmere 619 m², k. ú. O. v celku...

Proti rozhodnutiu Správy katastra Tvrdošín č. V 1993/06 zo dňa 06. 02. 2007 podal prokurátor Okresnej prokuratúry Námestovo protest dňa 18. 2. 2008 pod č. Pd 11/08-5.

V odôvodnení protestu prokurátora sa uvádza, že rozhodnutím Správy katastra Tvrdošín č. V 1993/06 zo dňa 06. 02. 2007 o povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností boli porušené ustanovenia § 3 ods. 1, 3 a 4 správneho poriadku a ustanovenia § 30 ods. 4 písm. b), § 31 ods. 1 a 2 a § 42 ods. 2 a 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov.

Prokurátor v proteste č. Pd 11/08-5 namietal, že Správa katastra Tvrdošín sa pri rozhodovaní o povolení vkladu vyššie uvedenými ustanoveniami katastrálneho zákona a správneho poriadku dôsledne neriadila a konala v rozpore s nimi, pretože z predloženého spisového materiálu a ďalších písomných podkladov je zrejmé, že predávajúci, Ž., poľnohospodárske družstvo, odvodzuje svoje vlastnícke právo k prevádzaným pozemkom, tak, ako sa to uvádza v predmetnej kúpnej zmluve zo dňa 18. 12. 2006, priamo zo zákona,

č. 81/1949 Zb. o úprave právnych pomerov pasienkového majetku bývalých urbárníkov, komposesorátov a podobných právnych útvarov, pričom ako vlastník nie je zapísané v pozemkovej knihe a ani na príslušnom liste vlastníctva... V prípade predávajúceho, Ž., poľnohospodárskeho družstva, so sídlom v T., nebola prílohou návrhu na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností verejná listina alebo iná listina, ktorá by potvrdzovala právo k nehnuteľnosti, keďže toto právo v prospech predávajúceho nie je zapísané na liste vlastníctva... Správa katastra Tvrdošín v predmetnej veci zrejme otázku oprávnenia predávajúceho nakladať s predmetom zmluvy posudzovala na základe vlastnej úvahy a dospela k záveru, že predávajúci je vlastníkom, takýto postup je však nesprávny a nezákonný. ...

Správa katastra Tvrdošín podanému protestu prokurátora nevyhovela a spolu so spisovým materiálom na vec sa vzťahujúcim, ho predložila Katastrálnemu úradu v Žiline, ako svojmu nadriadenému orgánu, na ďalšie konanie s vyjadrením, že tomuto protestu nemôže vyhovieť, pretože pri rozhodovaní o návrhu na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností mala zato, že prevodca je oprávnený s predmetom prevodu nakladať.“

Katastrálny úrad rozhodnutím č. Vo-10/2008-Št(Pd) z 22. mája 2008 vyhovel protestu prokurátora Okresnej prokuratúry Námestovo č. Pd 11/08-5 zo 4. februára 2008 a zrušil rozhodnutie Správy katastra Tvrdošín č. V 1993/06 a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Proti označenému rozhodnutiu katastrálneho úradu podali obidvaja účastníci konania odvolanie, o ktorom rozhodol úrad geodézie, kartografie a katastra tak, že rozhodnutím č. LPO-4238/2008/Ja zo 6. augusta 2008 potvrdil rozhodnutie katastrálneho úradu a odvolanie účastníkov konania ako nedôvodné zamietol.

Žalobou v rámci správneho súdnictva sa sťažovateľ domáhal preskúmania zákonnosti označeného rozhodnutia úradu geodézie, kartografie a katastra. Krajský súd ako súd prvého stupňa žalobu sťažovateľa rozsudkom sp. zn. 4 S 131/2008 z 10. júla 2009 zamietol ako nedôvodnú s tým, že sa stotožnil s argumentáciou správnych orgánov, v zmysle ktorej „vlastníctvo k prevádzaným nehnuteľnostiam nie je doteraz riadne preukázané v zmysle citovaných ustanovení katastrálneho zákona“. Proti označenému rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn.

8 Sžo 383/2009 z 9. decembra 2010, v ktorom potvrdil odvolaním napadnutý rozsudok krajského súdu.

Sťažovateľ namieta, že „*Krajský súd v Bratislave ako aj Najvyšší súd Slovenskej republiky svojim rozhodnutiami porušili moje základné právo spočívajúce v tom, že v zmysle citovaného článku Ústavy Slovenskej republiky, tento zabezpečuje každému rovnaké zákonné predpoklady a možnosti nadobúdať veci do vlastníctva. Mám za to, že som so subjektom Ž., poľnohospodárskym družstvom T. uzatvoril riadnu kúpnu zmluvu týkajúca sa predaja a kúpy predmetných pozemkov. Uvedené pozemky som kupoval v dobrej viere, že ide o pozemky vo vlastníctve predávajúceho, nemal som dôvod na akúkoľvek pochybnosť, pričom vklad do katastra nehnuteľností bol Správou katastra Tvrdošín aj riadne dňa 06. 02. 2007 povolený. Som toho názoru, že Ž., poľnohospodárskym družstvom T. bolo v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení ako aj rozhodnutia Okresného národného výboru v T., sp. zn. Pôd. 520/1958 zo dňa 10. 03. 1958 a v zmysle zákona č. 81/1949 Zb. vlastníkom predmetných pozemkov.*“.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd prijal jeho sťažnosť na ďalšie konanie a následne nálezom takto rozhodol:

„1. Katastrálny úrad v Žiline rozhodnutím zo dňa 22. 05. 2008, zn.: Vo-10/2008-Št (Pd) porušil právo sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky rozhodnutím zo dňa 06. 08. 2008, č.: LPO-4238/2008/Ja právo sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

3. Rozhodnutie Katastrálneho úradu v Žiline dňa 22. 05. 2008, zn.: Vo-10/2008-Št (Pd) v spojení s rozhodnutím Úradu geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky zo dňa 06. 08. 2008, č.: LPO-4238/2008/Ja sa zrušujú.

4. Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 10. 07. 2009, sp. zn.: 4 S/131/2008, ktorým zamietol žalobu porušil právo sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom zo dňa 09. 12. 2010, sp. zn. 8 Sžo/383/2009, ktorým potvrdil rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10. 07. 2009,

sp. zn.: 4 S/131/2008 porušil právo sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

6. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 10. 07. 2009, sp. zn.: 4 S/131/2008, v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 09. 12. 2010, sp. zn. 8 Sžo/383/2009 sa zrušujú.

7. Krajský súd v Bratislave a Najvyšší súd Slovenskej republiky sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť trovy konania k rukám advokáta JUDr. P. E., Advokátska kancelária M., s. r. o. so sídlom B., a to do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

K porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy v predmetnej veci malo podľa jeho tvrdenia dôjsť rozhodnutím katastrálneho úradu č. Vo-10/2008-Št(Pd) z 22. mája 2008, rozhodnutím úradu geodézie, kartografie a katastra č. LPO-4238/2008/Ja zo 6. augusta 2008, rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 S 131/2008 z 10. júla 2009, ako aj rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 383/2009 z 9. decembra 2010.

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy rozhodnutím katastrálneho úradu č. Vo-10/2008-Št(Pd) z 22. mája 2008, rozhodnutím úradu geodézie, kartografie a katastra č. LPO-4238/2008/Ja zo 6. augusta 2008 a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 S 131/2008 z 10. júla 2009

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každá fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorý je kompetenčne predsunutý pred uplatnenie právomoci ústavného súdu (podobne II. ÚS 148/02, IV. ÚS 78/04, I. ÚS 178/04, IV. ÚS 380/04).

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným

(všeobecným) súdom, príp. iným orgánom verejnej moci, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Zo sťažnosti vyplýva, že v namietanej veci sťažovateľ podal odvolanie proti rozhodnutiu katastrálneho úradu č. Vo-10/2008-Št(Pd) z 22. mája 2008 a následne podal krajskému súdu žalobu o preskúmanie postupu a zákonnosti rozhodnutia úradu geodézie, kartografie a katastra č. LPO-4238/2008/Ja zo 6. augusta 2008. Proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 4 S 131/2008 z 10. júla 2009 podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 8 Sžo 383/2009 z 9. decembra 2010 tak, že prvostupňové rozhodnutie krajského súdu potvrdil. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ sám uznal, že proti namietaným rozhodnutiam katastrálneho úradu, úradu geodézie, kartografie a katastra a tiež krajského súdu mal k dispozícii účinné právne prostriedky ochrany jeho základných práv, ktoré aj riadne využil.

Právomoc úradu geodézie, kartografie a katastra rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa proti namietanému rozhodnutiu katastrálneho úradu vylučuje právomoc ústavného súdu. Rovnako tak právomoc krajského súdu rozhodnúť o žalobe, ktorou sa sťažovateľ v rámci správneho súdnictva domáhal preskúmania zákonnosti namietaného rozhodnutia úradu geodézie, kartografie a katastra, vylučuje právomoc ústavného súdu. O odvolaní proti namietanému rozsudku krajského súdu bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd ako odvolací súd, ktorého právomoc v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

Na základe uvedeného ústavný súd v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 383/2009 z 9. decembra 2010

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná

a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. III. ÚS 124/04, IV. ÚS 14/03, I. ÚS 24/05).

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že namietaný rozsudok krajského súdu sp. zn. 4 S 131/2008 z 10. júla 2009 v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 8 Sžo 383/2009 z 9. decembra 2010 nadobudol právoplatnosť 20. januára 2011, pričom sťažovateľ doručil sťažnosť ústavnému súdu až 1. júna 2011. Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ doručil ústavnému súdu sťažnosť zjavne po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými sťažovateľom v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. novembra 2011